

**Ceny Ministerstva vnitra za kvalitu a inovaci ve veřejné správě
ročník 2010**

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z ŘEŠENÍ

- ☒ **bronzového stupně ceny**
☐ **stříbrného stupně ceny**
☐ **inovace**

(zatrhněte cenu, o jakou soutěžíte)

1. Název řešení:

Dosažení kategorie C oficiální sady kritérií MA21

2. Autor zprávy:

Jméno: Ing. Hana Jarošová
Funkce: koordinátor grantů a dotací, koordinátor Zdravého města Říčany a MA21
Organizace: Město Říčany, Masarykovo náměstí 53/40, 251 01 Říčany
Telefon: 323618140
E-mail: hana.jarosova@ricany.cz

3. Organizace, kde bylo řešení aplikováno:

Město Říčany

4. Popis řešení

4.1 Podstata řešení:

Město Říčany je od roku 2004 zapojeno do Národní sítě Zdravých měst ČR. V rámci tohoto projektu zavádíme procesy MA21 do činnosti města Říčany, vyhodnocování tohoto procesu probíhá prostřednictvím oficiální sady Kritérií MA21, která je veřejně přístupná v rámci databáze MA21. V roce 2008 město postoupilo do úrovně D a v současném roce se mu poprvé podařilo splnit požadavky na kategorii C

4.2 Důvod a cíle řešení (včetně doložení jejich měřitelnosti):

Od roku 2009 město začalo realizovat MA21 intenzivněji než v předešlých letech. Došlo k posílení týmu, s principy MA21 se seznámilo a ztotožnilo více úředníků a občanů.

Měřitelnost postupu:

Plnění kritérií MA21 je hodnoceno podle ukazatelů. Jejich součástí je stanovená dokumentace (fotodokumentace akcí, usnesení Rady města nebo Zastupitelstva města, prezenční listiny apod.). Tato dokumentace je městem dokládána a každý rok aktualizována.

Cíl řešení:

Postup do kategorie C

Dosažení cíle:

8.9.2010 (mezi prvními 5 městy v České republice)

4.3 Implementace řešení:

- **zainteresované strany**

Vedení města, pracovníci úřadu, zástupci místních organizací i široká veřejnost.

- **odpovědnost za řešení**

Vedoucím projektu a zároveň hlavním koordinátorem je Ing. Hana Jarošová, politikem, který celý projekt zastřešuje je současný místostarosta Ladislav Musil.

- **podpora řešení ze strany vedení**

Projekt je podporován vedením města, zaměstnanci úřadu a občany města.

- **podpora řešení ze strany zaměstnanců**

Projekt je pozitivně vnímán a podporován zaměstnanci úřadu.

- **Překážky**

Díky politické podpoře vedení města a vysvětlování přínosů zaměstnancům města, navázáním dlouholeté spolupráce na realizaci kampaní s neziskovými organizacemi jsme na vážnější problémy nenarazili. Přesto je stále třeba vysvětlovat přínosy všem cílovým skupinám.

- **Úspěchy**

Úroveň C jsme obhájili 8.9.2010, byli jsme tak mezi prvními 5 subjekty, které této úrovni dosáhli, vesměs se jedná o města, které postupují do kategorie B. Úroveň realizace MA21 také posoudila mezinárodní komise světové soutěže měst The LivCom Awards v minulém roce, kdy jsme se probojovali do finále a získali bronzovou medaili.

5. Výsledky řešení

- **Jaké byly hlavní výsledky (uvést pokud možno kvalitativní i kvantitativní ukazatele)?**

Splnění všech Kritérií MA21 pro kategorii Zájemce, D a C.

- **Jaké nástroje pro jejich měření jste použili a jak hodnověrné jsou důkazy?**

Je dáno jednotnou sadou Kritérií MA21.

- **Vyskytly se nějaké specifické faktory, které mohly ovlivnit úspěch tohoto řešení?**

Při postupu do kategorie C se nevyskytly žádné specifické faktory, které by ovlivnily dosažení úrovně C. V současné době se jako důležitý faktor jeví komunální volby do obecních zastupitelstev, které rozhodnou o personálním složení týmy pro MA21 a dalším směřování rozběhlého projektu.

- **Projevil se nějaký vedlejší negativní či pozitivní účinek?**

Především díky komunitní akci Desatero problémů se zvýšilo povědomí o MA21 a práci Zdravého města. Vedlejší negativní účinek není znám.

6. Inovativnost a přenositelnost dobré praxe¹

- V čem spočívá inovativnost tohoto řešení? Jak se liší od jiných či podobných aplikací/přístupů?

- Může být/bylo již toto řešení přeneseno/aplikováno v jiné organizaci či sektoru? Pokud ano, které jeho základní prvky? Nebo jste v tomto případě sami využili dobrou praxi od jiných organizací?

- Jaké nejdůležitější poznatky/zkušenosti jste při realizaci řešení získali?

- Jaké je Vaše doporučení pro ty, kteří se zajímají o implementaci tohoto řešení ve své organizaci?

- Souhlasíte s prezentací Vašeho řešení na nadcházející Národní konferenci kvality ve veřejné správě a v časopise Veřejná správa jakožtou s prezentací dobré praxe?

7. Přílohy

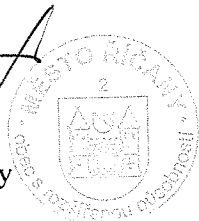
Hodnotící zpráva projektu Zdravé město Říčany za rok 2009

Aktuální umístění v Databázi MA21 <http://ma21.cenia.cz>

Datum: 14. 10. 2010

Ing. Adriena Mrázová

Starostka města Říčany

Ing. Hana Jarošová

Koordinátorka ZMR a MA21

¹ Vyplní pouze uchazeč o cenu MV za inovaci ve veřejné správě

Hodnotící zpráva Projektu Zdravé město Říčany za rok 2009

Obsah

1. Seznam použitých zkratk a vysvětlení základních pojmů	3
2. Úvod	4
3. Komunitní plánování a zapojování veřejnosti	5
4. Partnerství	5
5. Vzdělávání	6
6. Propagace PZM Říčany	6
7. Finanční podpora a dary	6
8. Komunitní kampaně	7
8.1. Den Země	7
8.2. Evropský týden mobility a Evropský den bez aut	7
8.3. Dny zdraví	7
9. Ocenění Zdravého města Říčany	8

1. Seznam použitých zkratk a vysvětlení základních pojmů

ETM – Evropský týden mobility - osvětová kampaň pro občany měst, která upozorňuje na problémy se stále narůstající automobilovou dopravou ve městech, a kterým zároveň nabízí možnosti a výhody udržitelných druhů dopravy. V roce 2009 stal jednou z klíčových osvětových kampaní v celosvětové kampani proti klimatickým změnám. Odkazy: www.mobilityweek.eu ; www.mzp.cz/edba

MA21 – **místní Agenda 21** - Místní Agenda 21 je uznávána jako metoda kvality ve veřejné správě. Je programem konkrétních obcí, měst, regionů, který zavádí principy trvale udržitelného rozvoje do praxe při zohledňování místních problémů. Je tvořen za účasti a ve spolupráci s občany a organizacemi a jeho cílem je zajištění dlouhodobě vysoké kvality života a životního prostředí na daném místě. MA21 je časově náročný proces, který prostřednictvím zkvalitňování správy věcí veřejných, strategického plánování (řízení), zapojováním veřejnosti a využíváním všech dosažených poznatků o udržitelném rozvoji zvyšuje kvalitu života ve všech jeho směrech a vede k zodpovědnosti občanů za jejich životy i životy ostatních. Více informací na www.ma21.cz

NSZM ČR - Národní síť Zdravých měst ČR - asociace sdružující města, obce a regiony, které realizují mezinárodní Projekt Zdravé město (PZM) – Zdravá města, obce a regiony systematicky podporují kvalitu veřejné správy, kvalitu strategického plánování a řízení s ohledem na udržitelný rozvoj a podporu zdraví, ptají se svých obyvatel na jejich názory. NSZM má v současnosti **90 členů**, s regionálním vlivem na 1566 měst a obcí, ve kterých žije **2,9 milionu obyvatel** (28 % populace ČR).. Více informací na www.zdravamesta.cz.

PZM - mezinárodní Projekt Zdravé město – v roce 1988 iniciovala Světová zdravotní organizace WHO a k jeho realizaci přizvala nejvýznamnější evropské metropole. Za dobu trvání projektu v Evropě vzniklo **1300 Zdravých měst** ve 30 zemích (např. Velká Británie, Francie, Itálie, Německo, Maďarsko aj.). Základním cílem této aktivity je podpořit na úrovni měst, obcí a regionů realizaci mezinárodně uznávaných hodnot: zdraví, udržitelný rozvoj a kvalitu života. www.euro.who.int/Healthy-cities

WHO – Světová zdravotnická organizace - V roce 1945 na Konferenci OSN o mezinárodní organizaci její účastníci jednohlasně schválili návrh Brazílie a Číny na vytvoření nezávislé mezinárodní zdravotnické organizace v rámci OSN. O rok později v roce 1946 v New Yorku podepsalo 61 států z celého světa včetně Československa (které vystupuje po rozdělení státu v r. 1993 jako samostatný členský stát) Zakládací smlouvu Světové zdravotnické organizace. Zakládací smlouva nabyla platnosti 7. dubna 1948, když 26 z 61 států, které jí podepsaly, ratifikovaly svůj podpis a uložili oficiální ratifikační listiny u generálního tajemníka OSN. Toto datum – 7. duben 1948 – je uznáváno jako datum vzniku Světové zdravotnické organizace. Od té doby se 7. duben na celém světě oslavuje jako **Světový den zdraví**. Od svého vzniku v roce 1948 podporuje Světová zdravotnická organizace mezinárodní technickou spolupráci v oblasti zdravotnictví, realizuje programy na potírání a úplné odstranění některých nemocí a usiluje o celkové zlepšení kvality lidského života. Cílem činnosti organizace je dosažení co nejlepšího zdraví pro všechny.

2. Úvod

Město Říčany se zapojilo do mezinárodního Projektu Zdravé město, jehož vznik iniciovala OSN – Světová zdravotní organizace (WHO), a který v České republice realizuje Národní síť Zdravých měst ČR, v roce 2004. V tomto roce byla Pracovní skupinou pro místní Agendy 21 (PS MA21) při Radě vlády pro udržitelný rozvoj (RVUR) sestavena sada Kritérií místní Agendy 21 (MA21). Jejím hlavním cílem je zajistit monitorování úrovně procesu MA21 v jednotlivých obcích, městech a regionech.

Kategorie úrovně procesu MA21 jsou: Začátečník (28 měst, obcí a regionů) – kategorie D (41 měst, obcí a regionů) – kategorie C (14 měst, obcí a regionů) – kategorie B (7 měst) – kategorie A (0 měst). Každá z kategorií má svá vlastní kritéria a jasně měřitelné ukazatele, které hodnotí úroveň realizace procesu MA21 v dané municipalitě. Předpokladem pro splnění celé kategorie je naplnění a zdokumentování všech v ní obsažených Kritérií MA21. Pravidla pro postup, případně udržení se v dané kategorii jsou přísná. Město musí každým rokem prokazovat, že splnilo všechny základní požadavky na danou úroveň. To znamená, že dosažená úroveň není stálá, i pokročilé město se může znovu stát začátečníkem. Navíc pro postup do vyšší kategorie je nutné splnit všechna kritéria nižších kategorií. Např. pro postup do kategorie C je nutné splnit kritéria kategorie D a C. Více informací na <http://ma21.cenia.cz>

Město Říčany po úvodní začátečnické fázi v roce 2008 postoupilo do kategorie D. V současné době se město svou činností připravuje na postup do pokročilejší kategorie C. Město se snaží vytvořit příjemné místo pro život, které podporuje udržitelný rozvoj, zdraví a kvalitu života. Město pořádá ve spolupráci s partnery komunitní kampaně, na veřejných fórech dává prostor občanům diskutovat o věcech veřejných, o problémech města.

Projekt Zdravé město Říčany zahrnuje realizaci těchto aktivit:

- **veřejná diskuse s občany**, tzv. Fórum Zdravého města „Desatero problémů“ (každoroční akce, témata jsou jednotlivé oblasti Plánu zdraví a kvality života), kulaté stoly...
- **uplatňování místní Agendy 21** (např. veřejná projednání rozvojových projektů, zajišťování publicity, realizace partnerství apod.).
- **účast v celostátně podporovaných kampaních** (Den Země, ETM, Dny zdraví, ...).

Činnost Zdravého města zastřešuje **politik Zdravého města**. Politik Zdravého města dohlíží nejen nad základními procesy v rámci Projektu Zdravé město a MA21, ale také zodpovídá za strategickou část celého procesu, za prosazování zdraví, udržitelného rozvoje a kvality života do aktivit a směřování města k dalšímu rozvoji. Politikem ZM může být starosta nebo místostarosta. Do roku 2009 byl politikem ZM Ing. Zdeněk Moudrý. V roce 2010 se stává politikem ZM místostarosta Ladislav Musil.

Komplexní sledování procesu Zdravého města má na starosti **koordinátor Zdravého města**. Koordinátor nejen sleduje postup a proces Zdravého města, ale také vyhodnocuje a přináší potřebné podněty a inovace pro zkvalitňování života ve městě. V roce 2009 nastoupila na tuto pozici Ing. Hana Jarošová.

3. Komunitní plánování a zapojování veřejnosti

Základ každého Zdravého města je založen na spolupráci mezi městem a partnery v rámci Projektu Zdravé město/místní Agendy 21 (nevládní organizace, školy, odborné instituce, firmy apod.) a zároveň mezi těmito partnery navzájem. Jednou z osvědčených a efektivních forem místní spolupráce mezi radnicemi a partnery Zdravého města a MA21 jsou velké akce a kampaně pro veřejnost. Jako motivační nástroj pro rozvoj a podporu aktivit ve městě slouží grantový systém města.

Fórum Zdravého města – Desatero problémů

Fórum Zdravého města dává široké veřejnosti možnost vyjádřit se do oblastí rozvoje města prostřednictvím Plánu zdraví a kvality života, který dává odpověď na myšlenku: „naše město bude zdravé, pokud vyřešíme následující cíle v souladu s udržitelným rozvojem...“. Jde o komunitní dohodu – formulaci problémů z pohledu veřejnosti, přičemž jsou sledovány všechny oblasti s vlivem na kvalitu života a zdraví obyvatel města. Plán zdraví a kvality života je každoročně projednáván na Fóru Zdravého města.

V roce 2009 se 1. října konalo první fórum Desatero problémů. V MěKS se sešlo pět desítek občanů. Společně zvolili tzv. Desatero problémů, které byly ověřeny anketou, které se zúčastnilo 170 osob. Výsledné problémy tvoří základ tzv. Plánu zdraví a kvality života. Tyto problémy byly zařazeny do Akčního plánu města Říčany pro rok 2010.

Veřejností byly zvoleny tyto problémy:

1. Řešení dopravní zátěže na Černokostelecké ulici
2. Novou zástavbu přizpůsobit stávajícímu charakteru území
3. Centrum sociálních služeb pro zdravotně postižené a seniory
4. Koordinovat rozvoj nové zástavby s ohledem na životní prostředí
5. Dopravní obslužnost nové školy
6. Volně přístupná sportoviště
7. Nedostatečná kapacita v mateřských školách
8. Provoz zimního stadionu
9. Chráněná dílna, chráněné pracoviště pro zdravotně postižené
10. Zlepšit péči o zelené plochy koncepčně
11. Rovnoměrné naplnění kapacity v základních školách v Říčanech
12. Nedostatečná funkční a kontrolní mechanismy na úřadě

Pravidelně se občané města zvou ke **kulatým stolům**. Ke kulatému stolu zasedají místní občané, kteří mají zájem a mají společný cíl – rozvoj města. Při této diskusi je nejdůležitější výměna informací, zkušeností a nalezení společného konsenzu. V roce 2009 a 2010 jsou organizovány kulaté stoly především k diskusím při tvorbě nového územního plánu.

4. Partnerství

Pro dobře fungující Zdravé město je důležité partnerství s institucemi, nevládními organizacemi, školami i podniky. Cílem uzavírání partnerství je především rozšiřování činností Zdravého města na principu MA21, spolupráce při pořádání komunitních akcí. Partnerství je také jednou se základních požadavků pro splnění kategorie D a kategorií vyšších v rámci oficiálních Kritérií MA21.

Partnerem Zdravého města Říčany jsou v současné době tyto subjekty:

- **ZO ČSOP EKOCENTRUM ŘÍČANY** - podílelo se na realizaci komunitních kampaní, např. Dni Země, Evropském týdnu mobility, Dnech zdraví apod.
- **Okrašlovací spolek v Říčanech, o.s.** - podílel se na realizaci komunitních kampaní, např. Dni Země, Evropském týdnu mobility, Dnech zdraví apod.

V roce 2009 spolupracovalo Zdravé město Říčany dále např. s těmito subjekty:

Národní síť Zdravých měst ČR (www.zdravamesta.cz) – celoroční koordinace aktivit Zdravého města Říčany

Turistické informační centrum Říčany – účast na Evropském týdnu mobility

Ministerstvo životního prostředí (www.env.cz) – koordinace kampaně Evropský týden mobility, finanční příspěvek na uspořádání ETM

Státní zdravotní ústav Praha (www.szu.cz) – účast na Dnech zdraví

MěKS U Labutě – pořádání fóra Desatero problémů, Dnů zdraví

Městská policie Říčany – spolupráce na Evropském týdnu mobility

Cesta integrace - spolupráce na Evropském týdnu mobility

Mraveniště - spolupráce na Evropském týdnu mobility

Husova knihovna Říčany - spolupráce na Evropském týdnu mobility

Toxikologické informační středisko TIS – spolupráce na Dnech zdraví

5. Vzdělávání

Jarní, letní a podzimní škola Národní sítě Zdravých měst ČR – Pravidelná vzdělávací akce NSZM ČR určená pro koordinátory a politiky Projektu Zdravé město a místní Agendy 21. Pro koordinátory se jedná o akreditovaný kurs. V roce 2009 se této vzdělávací akci zúčastnila koordinátorka Zdravého města Říčany Ing. Hana Jarošová. Součástí těchto „škol“ je také trénink vybraných dovedností a znalostí potřebných pro kvalitní realizaci Projektu Zdravé město a místní Agendy 21 (např. finanční podpora, strategické a komunitní plánování, komunikační a medializační dovednosti, logický rámec apod).

6. Propagace PZM Říčany

- Webové stránky Zdravého města Říčany www.i-servis.cz/zmr
- Říčanský kurýr – v průběhu roku byli občané města informováni o činnosti PZM a MA21 sérií článků a pozvánek na pořádané komunitní akce
- Náš REGION – regionální čtrnáctideník, v průběhu roku bylo zveřejněno několik textů

7. Finanční podpora a dary

- Finanční příspěvek Ministerstva životního prostředí na uspořádání ETM

Ministerstvo životního prostředí každým rokem podporuje města a obce, která se připojí ke kampani Evropský týden mobility. V roce 2009 byl na zajištění kampaně ETM získán příspěvek ve výši 20000 Kč.

- Drobné dary pro vítěze fotografické soutěže Rozkvetlý truhlík poskytli: Pekařství Frydrych, Květinářství Neumann, ZO ČSOP EKOCENTRUM ŘÍČANY, Okrašlovací spolek v Říčanech, o.s.

- Občerstvení na fóru Desatero problémů zajistilo Pekařství Frydrych.
- V roce 2009 jsme podali žádost o finanční příspěvek ve výši 1 milionu korun do Revolvingového fondu MŽP na podporu a rozvoj MA21, bohužel jsme nebyli úspěšní.

8. Komunitní kampaně

8.1. Den Země

Termín: 22.4.2008

Počet zúčastněných: asi 300

Zapojené organizace: ZO ČSOP EKOCENTRUM ŘÍČANY, Okrašlovací spolek v Říčanech, o.s.

Ekocentrum uspořádal již tradiční akci Těžíme hliník z našich domácností, zapojil se do celosvětové akce Clean Up the word a uspořádal vycházku do přírody s názvem Vítání ptačího zpěvu. Okrašlovací spolek vysadil nové třešně v aleji na Novém Pacově.

8.2. Evropský týden mobility a Evropský den bez aut

Termín: 16. – 22. září 2008

Počet akcí: 7

Počet zúčastněných: cca 800

Zapojené organizace: Turistické informační centrum Říčany, Městská policie Říčany, ZO ČSOP Ekocentrum Říčany, Okrašlovací spolek v Říčanech, Mraveniště, Husova knihovna Říčany, Cesta integrace, Muzeum Říčany

Záměrem kampaně je upozornit na neudržitelný nárůst individuální automobilové dopravy ve městech a na různé způsoby jeho řešení. Mezi jednotlivé akce patřilo: malování na rynku, beseda městské policie se seniory, procházka Říčanským lesem spojená s úklidem, Indiánské loučení s létem a Koloběžková Grand Prix.

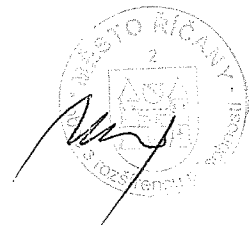
8.3. Dny zdraví

Termín: 19. října 2009

Počet zúčastněných: 140

Zapojené organizace: Státní zdravotní ústav, Toxikologické informační středisko TIS, Centrum ústní hygieny pro seniory, Okrašlovací spolek v Říčanech, ZO ČSOP Ekocentrum Říčany, Pekařství Frydrych, Zahradnictví Neumann

Kampaň si klade za cíl informovat občany o tom, jak správně pečovat o své zdraví, jak předcházet zdravotním potížím a dále nabízí aktivity, které mohou přispět k fyzické i duševní pohodě občanů. V rámci kampaně byly v MěKS otevřeny zdravotní poradny, souběžně probíhal tzv. Biograf zdraví (promítání krátkých filmů se zdravotní problematikou), poradna Dětské otravy, na Masarykovo náměstí mohli návštěvníci zdarma navštívit Centrum ústní hygieny pro seniory.

9. Ocenění Zdravého města Říčany

The LivCom Awards – Zdravé město Říčany se probojovalo do finále prestižní mezinárodní soutěže, která je jedinou mezinárodní soutěží místních samospráv se zaměřením na udržitelný rozvoj, kvalitu života a životního prostředí. Letošní finále se poprvé konalo v České republice, konkrétně v Plzni. Stalo se tak jednou z 30 zemí, které se z 300 přihlášených dostalo do finále. Kromě cenných zkušeností, kontaktů i informací o městech z celého světa také zástupci města Ladislav Musil, Ing. Martina Křešťáková a Ing. Hana Jarošová přivezli bronzovou cenu. V roce 2010 se bude další ročník soutěže konat v Chicagu.

Zpracovala: Ing. Hana Jarošová

Termín zpracování: únor 2010